

DATOS IDENTIFICATIVOS

Constitución económica

Materia	Constitución económica			
Código	V08G080V01925			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OP	Curso 4	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Bergareche Gros, María Almudena			
Profesorado	Bergareche Gros, María Almudena			
Correo-e	almuberga@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral				

Competencias de titulación

Código

A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións inter persoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Capacidade de síntese e análise	B1
Capacidade de aprender	B2
Capacidade de xestión da información	B3
Capacidade de adaptarse a novas situacións	B4
Capacidade para organizar e planificar	B5

Resolver problemas de forma eficaz	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa	B8
Traballar de forma cooperativa	B9
Preocupación pola calidade	B10
Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada	B13
Coñecementos básicos da Constitución económica co fin de comprender a estrutura económica do A1	
Estado e a Sociedade civil	
Coñecer os distintos aspectos xurídico constitucionais da economía	A2
Coñecer as distintas interrelacións da Constitución económica cos diversos sectores do mundo económico é os seus aspectos públicos e privados	A3
Capacidade de argumentar xuridicamente nas materias xurídico económicas	A4
Capacidade de identificar problemas económicos dende unha perspectiva constitucional e saber utilizar os principais instrumentos para a súa resolución	A5
Capacidade de identificar problemas xurídicos propios do sistema económico e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	A6
Capacidade de manexar fontes xurídicas propias da Constitución económica	A7
Capacidade de interpretar e analizar criticamente os aspectos xurídico-técnicos propios da Constitución económica	A8
Ser capaz de comprender e de redactar documentos xurídicos	A9
Ser capaz de manexar a oratoria xurídica	A10
Ser capaz de negociar e mediar	A11

Contidos

Tema

1.- Constitucionalismo postliberal e Constitución económica	a) Crise do político e crise constitucional b) Consideración xurídica e consideración sociolóxica da Orde xurídica. O sentido económico do sistema político e xurídico.
2.- Economía e Constitución económica	a) Macroeconomía Keynesiana. b) Xénese da economía neoclásica. c) Teoría da elección pública e do cálculo do consenso. A economía constitucional. d) Empresa, o Mercado e a Lei. A Sociedade Empresa
3.- Os procesos de integración económica e política no sistema mundo	a) Organización económica internacional e relacións internacionais. b) Relacións intergobernamentais e federalismo xerárquico
4.- Ideoloxías da Constitución económica e transformacións do público	a) Cálculo económico e integración de intereses. O público como externalización do mercado. b) Transformacións dos sistemas xurídicos. c) Perspectivas do novo constitucionalismo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	18	18	36
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	10	20
Traballos tutelados	2	29	31
Debates	5	10	15
Presentacións/exposicións	5	5	10
Seminarios	9	27	36
Actividades introductorias	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Traballos tutelados	O estudiante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.
Debates	Charla aberta entre un grupo de estudiantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudiantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Resolución de problemas e/ou exercicios	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbihdas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Traballos tutelados	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbihdas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Debates	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbihdas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Seminarios	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbihdas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.

Avaliación

	Descripción	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliaranse as análises dos feitos, problemas ou sucesos reais, e a capacidade de coñecelos, interpretalos, resolvilos e a capacidade de reflexionar sobre eles. Avaliación continua nas horas prácticas.	20
Traballos tutelados	Avaliaranse os traballos presentados en grupo e por escrito dos estudiantes elaborado sobre a temática da materia	20
Debates	Avalíáse a capacidade de argumentación e o coñecemento sobre o tema a debate	20
Presentacións/exposicións	Avaliarase a capacidade de expresión sobre temas realizados sobre contidos da materia e os resultados dun traballo en grupo. As exposicións realizaranse na aula.	20
Seminarios	Avalíáse o traballo de lectura recomendada para a sesión de seminario así como a capacidade de comprensión do tema a tratar	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento		60 o 100

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os/ás alumnos/ás que non poidan seguir con regularidade o curso, gozarán de dúas modalidades de avaliación:
1ª.- Aqueles/ás alumnos/ás que non poidan asistir regularmente ao curso poderán presentar por escrito os diferentes traballos realizados realizados ao no mesmo momento que os/ás asistentes. Os devanditos traballos supoñerán o 40% da nota final. Para completar a súa avaliación deberán realizar un exame final con preguntas de resposta longa. O devandito exame final supoñerá o 60% da avaliación final.

2ª.- Os/ás Alumnos/ás que nin asistan regularmente nin presenten os diferentes traballos ao seu debido tempo, terán unha avaliación final que constase de dúas partes: a) exame de preguntas de resposta longa, que supoñerá o 60% da avaliación final; b) exame de preguntas prácticas, que supoñerá o 40% da avaliación final.

En ambas as dúas modalidades de avaliación, para superar a materia deberase ter na parte do exame referente ás preguntas de resposta longa un mínimo de 5 sobre 10.

Exame fin de carreira

Constase de dous parte: a) preguntas de resposta longa, que supoñerán o 60% da avaliación final; b) exame de preguntas prácticas, que supoñerán o 40% da avaliación final.

Para superar a materia será imprescindible ter na parte do exame referido ás preguntas de resposta longa un mínimo de 5 sobre 10

Bibliografía. Fontes de información

- Buchanan, James M., **Economía constitucional**, Madrid , 1993,
Kelsen, Hans, **Teoría general del derecho y del Estado**, México D.F.; 1958 (imp. 1995),
Schmitt, Carl, **Teoría de la constitución**, Madrid, 1983,
Weber, Max, **Economía y sociedad : esbozo de sociología comprensiva**, México, 1964,
Schumpeter, Joseph Alois, **Historia del análisis económico**, Barcelona, 1994,
Mortati, Costantino, **La Constitución en sentido material**, Madrid, 2000,
Bergareche Gros, Almudena, **La Costituzione in senso materiale: l'importanza della realtà dell'organizzazione**, Milano, 2001,
Ramió, Carles y Ballart, Xavier, **Teoría de la organización (selección de textos)**, Madrid, 1993,
Keynes, John Maynard, **Teoría general de la ocupación, el interés y el dinero**, México, 1965,
Fisher, Irving, **La Teoría del interés**, Madrid, 1999,
Coase, R. H., **La Empresa, el mercado y la ley**, Madrid, 1994,
Watts, Ronald Lampman, **Sistemas federales comparados**, Madrid, 2006,
Rodrik, Dani, **La Paradoja de la globalización : la democracia y el futuro de la economía mundial**, Barcelona, 2012,
Díez de Velasco Vallejo, Manuel, **Las Organizaciones internacionales**, Madrid, 2010,
Buchanan, James M. yTullock, Gordon, **El Cálculo del consenso : fundamentos lógicos de la democracia constitucional**, Madrid, 1980,
Becker, Gary Stanley, **El Capital humano : un análisis teórico y empírico referido fundamentalmente a la educación**, Madrid, 1983,
Rawls, John, **El Liberalismo político**, Barcelona, 2004,
Rawls, John, **Teoría de la justicia**, México, 1979,
-

Sobre esta bibliografía achegarase, ao longo do curso, guías de lectura sobre capítulos seleccionados ou referencias significativas para o traballo da materia

Igualmente, achegarase, ao longo do curso, documentos de actualidade, lexislación e xurisprudencia

---

Recomendacións